

# SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ



## HEMŞİRELİK

*HEM 209 HEMŞİRELİK TARİHİ DEONTOLOJİSİ ve  
BAKIM ETİĞİ*

*ÖĞR. GÖR. DR. ZEYNEP SAĞLAM*

# ***Bakım Etiği***

***HEM 209 HEMŞİRELİK TARİHİ DEONTOLOJİSİ ve  
BAKIM ETİĞİ***



# ***İçerik***

- Bakım ve Etik
- Bakım ve Teknoloji
- Teknolojinin Yararları ve Zorlukları
- Cerrahide Etik
- Yaşlı Bakımında Etik



# Bakım

- Bakma işi, bir şeyin iyi durumda kalması için gösterilen özen, harcanan emek, birinin beslenme, giyim vb. gereksinimlerini üstlenme ve sağlama işi,
- Bakmak; bir şeyin gelişmesi ve iyi durumda kalması için emek vermek, besleyip büyütmek, geçimini sağlamak, uğraşmak, gözetmek, ilgilenmek, önem vermek ve aldırma.



# Hemşirelik Teknolojisi

- Sağlığı sürdürmek
- Geliştirmek,
- Hastalıklardan korumak,
- Baş edebilmek ve bakım verebilmek amacı ile bireye yardım etmede özellikle hemşireler tarafından kullanılan metod/uygulamalardır



- Kliniklerde Bilgisayar Kullanımında Nelere Dikkat Edilmeli?
  - Mahremiyet
  - Gizlilik
  - Bilgi güvenliği



# Cerrahide Etik

- **Ameliyat Öncesi Bakıma İlişkin Etik Konular**
  - Aydınlatılmış onam alma
  - Ameliyat sonrası hakkında bilgi eksikliği
  - Ameliyat saatine ilişkin bilgilendirmeme
  - Anamnez alınması (alerji vb)
  - Sosyokültürel ve ekonomik ayırım yapılması
  - Kişisel/ameliyata ilişkin verilerin paylaşılması
  - Ameliyata hazırlanırken/önlük giyiminde mahremiyeti ihlal etme



# Cerrahide Etik

- Ameliyat Süresince Etik Konular
  - Yanlış kişi/bölge/işlem seçimi
  - Yabancı cisim unutulması
  - Elektriksel ve kimyasal yanıklar
  - Pozisyon vermeye bağlı olası durumlar
  - Radyasyon güvenliği
- Ameliyat Sonrası Bakıma İlişkin Etik Konular
  - Ağrı kontrolü,
  - Bilgilendirme,
  - Transfer/pozisyon vermede güvenlik önlemleri alınması
  - Ayrım yapılmaması





# Yaşlı Bakımında Etik

- İlerleyen yaş nedeniyle
- Klinik/ev/huzurevinde yaşanan sorunlar



# Yaşlı Bakımında Etik

- WHO (2002) Toronto Bildirgesinde istismar türlerini 6 başlıkta toplamıştır;
  - Fiziksel istismar
  - Psikolojik istismar
  - Cinsel istismar
  - Ekonomik istismar
  - İhmal
  - Yaşlının kendini ihmali



# Kaynaklar

- Aşıtı Atabek T. Bakım teknolojisinde yenilikler. II. Uluslararası IX. Ulusal Hemşirelik Kongresi Kongre Kitabı. Kemer-Antalya (7-11 Eylül ). 2003.
- Burkhart A. M., Nathaniel A K. Çağdaş Hemşirelikte Etik. Çev Edit: Alpar ŞE., Bahçecik N., Karabacak Ü.. İstanbul Tıp Kitabevi. 3. Baskı. İstanbul. 2013.
- Göçmen Baykara Z. Hemşirelik Bakımı Kavramı. Türkiye Biyoetik Dergisi. Vol. 1, No. 2, 92-99. 2014.
- Öner Kaya F. Vaka Örnekleriyle Yaşlı Hastalarda Tıbbi Etik Problemler. Çağdaş ve Klinik Etik. Demirhan Erdemir A. ve ark (Ed). Nobel Tıp Kitabevi. 2019.
- Yıldırım Keskin A (Ed). Hemşirelikte Etik Yaklaşımlar. Akademisyen Kitabevi. 2020.

